

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู รวมทั้งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรด้วย โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตร ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากร
กลุ่มประชากร ได้แก่ วิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาเอกวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ ระดับอนุปริญญา จำนวน 10 แห่งคือ
  1. 1 วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
  1. 2 วิทยาลัยครูจันทระเกษม
  1. 3 วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
  1. 4 วิทยาลัยครูสวนดุสิต
  1. 5 วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
  1. 6 วิทยาลัยครูนครสวรรค์
  1. 7 วิทยาลัยครูเทพสตรี
  1. 8 วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมมิ่ง

1. 9 วิทยาลัยครูนครปฐม

1.10 วิทยาลัยครูยะลา

โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารจำนวน 40 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 51 คน และนักศึกษาวิชาเอกวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ ระดับอนุปริญญา ปีที่ 2 ภาคเรียน ภาคปลาย ปีการศึกษา 2529 จำนวน 304 คน รวมทั้งสิ้น 395 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือ 5 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัย

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

ฉบับที่ 5 แบบวิเคราะห์เอกสารการจัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

แบบสำรวจ ประกอบด้วยข้อมูล ที่เกี่ยวกับวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) การเคยเป็นสถานที่อบรมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร
- 2) การสำรวจความพร้อมของบุคลากรด้านผู้สอนประจำก่อนเปิดสอนตามหลักสูตร
- 3) จำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์
- 4) วุฒิต่างการศึกษาของอาจารย์ผู้สอน
- 5) จำนวนนักศึกษาวิชาเอกวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์
- 6) จำนวนห้องที่ใช้ฝึกปฏิบัติงาน
- 7) วิทยากรหรือผู้ชำนาญพิเศษที่วิทยาลัยเคยเชิญมาบรรยายให้นักศึกษาฟัง
- 8) แหล่งวิทยากรต่าง ๆ ที่เคยนำนักศึกษาไปปฏิบัติงาน
- 9) สถานที่ประกอบการ/สถานประกอบอาชีพอิสระสำหรับนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงาน

แบบสอบถาม มี 3 ฉบับ แต่ละฉบับมี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก และแบบเติมคำ โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ถามผู้บริหารเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งในปัจจุบัน

ฉบับที่ 2 ถามอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิต่างทางการศึกษา
ประสบการณ์ในการสอน และการเคยรับการอบรมในสาขาวิชาที่สอน

ฉบับที่ 3 ถามนักศึกษาเกี่ยวกับ เพศ อายุ พื้นฐานความรู้ด้าน
วารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ การเลือกเรียน ความชอบหรือไม่ชอบในการเรียน พร้อม
กับเหตุผลความชอบหรือไม่ชอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการ
ประชาสัมพันธ์ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลัก
สูตรและการจัดการเรียนการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก และแบบเติมคำ โดย
ถามในเรื่องต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ถามเกี่ยวกับการกำหนดให้จัดทำแนวการสอนและแผนการ
สอน การสนับสนุนให้จัดทำเอกสารประกอบการสอน การเตรียมบุคลากร สื่อการเรียนการสอน
และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ สถานประกอบการ/สถานประกอบอาชีพอิสระรวม 5 ด้าน

ฉบับที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดทำแนวการสอนและแผนการสอน การ
จัดทำเอกสารประกอบการสอน การเตรียมบุคลากร กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริม
การเรียนการสอน เทคนิคและวิธีสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน รวม 7 ด้าน

ฉบับที่ 3 ถามเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร สถานประกอบการ สถาน
ประกอบอาชีพอิสระ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เทคนิคและวิธี
สอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน รวม 6 ด้าน

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และ
การประชาสัมพันธ์ ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อ
การใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก และแบบเติม
คำ โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ถามเกี่ยวกับการกำหนดให้จัดทำแนวการสอนและแผนการ
สอน การจัดทำเอกสารประกอบการสอน การเตรียมบุคลากร สถานที่ใช้สอน/ห้องฝึกปฏิบัติงาน
สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ สถานประกอบการ/สถานประกอบอาชีพอิสระ
รวม 6 ด้าน

ฉบับที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดทำแนวการสอนและแผนการสอน การ
จัดทำเอกสารประกอบการสอน การเตรียมบุคลากร สถานที่ใช้สอน/ห้องฝึกปฏิบัติงาน สื่อการ
เรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ สถานประกอบการ/สถานประกอบอาชีพอิสระ กิจกรรม

การเรียนการสอน กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีสอน การวัดและประเมินผล
การเรียนการสอน รวม 10 ด้าน

ฉบับที่ 3 ตามเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร สถานที่ใช้เรียน/ห้องฝึก
ปฏิบัติงาน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ สถานประกอบการ/สถานประกอบ
อาชีพอิสระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เทคนิคและวิธี
สอน การวัดและประเมินผลรวม 8 ด้าน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวารสารศาสตร์และการ
ประชาสัมพันธ์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended)

แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งรายละเอียดของแบบวิเคราะห์
เอกสารประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

- 1) สาระสำคัญจากรายงานการประชุมเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร
- 2) สาระสำคัญในเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แนวการสอน แผนการสอน

และเอกสารประกอบการสอน

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรวารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ ระดับอนุปริญญา
พุทธศักราช 2528 รวมทั้งเอกสาร ตำรา บทความที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาวิชาเอกวารสารศาสตร์
และการประชาสัมพันธ์ ระดับอนุปริญญา ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนภาคปลาย ปีการศึกษา 2529 เพื่อ
เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสำรวจ

3.3 สร้างแบบสำรวจ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสอบถามโดยปรึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 นำแบบสำรวจ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
ช่วยพิจารณาแก้ไข

3.5 นำแบบสำรวจ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณา
แก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีหนังสือราชการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงวิทยาลัยครู 10 แห่ง ที่เป็นประชากรในการวิจัย โดยผู้วิจัยไปส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด

จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 395 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.59 ของแบบสอบถามทั้งหมด แยกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร 38 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.00 แบบสอบถามของอาจารย์ผู้สอน 42 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.35 และเป็นแบบสอบถามของนักศึกษา 266 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.50 ดังปรากฏในตารางที่ 1 ส่วนแบบสำรวจส่งไปทั้งหมด 10 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	40	38	95.00
อาจารย์ผู้สอน	51	42	82.35
นักศึกษา	304	266	87.50
รวม	395	346	87.59

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจและแบบสอบถามที่ได้คืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดนำไปวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่เป็นรายข้อของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอเป็นตารางจำนวนพร้อมกับบรรยายประกอบตาราง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัย วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอเป็นตารางจำนวนพร้อมทั้งบรรยายประกอบตาราง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม วิเคราะห์โดยเสนอเป็นความเรียงแสดงความคิดเห็นของความคิดเห็นในแต่ละด้านของแต่ละกลุ่มประชากร

สำหรับการวิเคราะห์เอกสารนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ไม่มีข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ได้ เนื่องจากไม่มีเอกสารหรือข้อมูลใดที่จะนำมาวิเคราะห์ได้เลย ด้วยเหตุผลดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ได้แก่ รายงานการประชุมการจัดทำหลักสูตรนี้เกิดสูญหาย เพราะมีการโยกย้ายสถานที่ทำงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู นอกจากนั้นยังมีการสับเปลี่ยนตำแหน่งผู้บริหารภายในหน่วยงาน ทำให้เอกสารดังกล่าวสูญหายไป

2. แผนการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน เนื่องจากหลักสูตรนี้เพิ่งเปิดสอนได้ 2 ปี แต่ยังไม่มีการจัดทำหรือหน่วยงานใดของกรมการฝึกหัดครู ได้จัดทำขึ้นเลย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การวิเคราะห์เอกสารสำหรับการวิจัยครั้งนี้จึงไม่ได้มีการศึกษาวิจัยดังที่ได้ระบุไว้ในวิธีดำเนินการวิจัย